

Bodemzorg Limburg

Nr. 12 januari 2016 - 10^e jaargang Platform over bodemzorg in Limburg, voor overheden en bedrijfsleven

Connie Sinteur Fotografie

In dit nummer onder meer:

- 4 Nazorg gesloten stortplaatsen bij de gemeente Sittard-Geleen
- 5 Kasteel Wijreweg
- 6 Overname Sandersweg Maastricht
- 7 Nieuwe exploitant golfbaan De Golfhorst
- 8 Gesprek met de voorzitter van Raad van Commissarissen
- 10 CNME Maastricht en regio
- 12 Nieuw mandaat vermogensbeheer
- 14 De 'reptielenberg' van Maastricht
- 15 Zandberg Mook

Algemene vergadering van Aandeelhouders

Op 13 mei 2015 vond in Roermond de jaarlijkse Aandeelhoudersvergadering plaats. Belangrijkste onderwerpen van dit overleg betroffen het vaststellen van de jaarrekening 2014, de herbenoeming van de heer Tindemans als commissaris, het onderzoek door Arcadis naar de hoogte van de nazorgvoorziening en de aanpassing van het beleggingsstatuut.

Jaarrekening 2014

De opbrengsten van rente, dividenden, gerealiseerd en ongerealiseerd koersresultaat bedroegen in 2014 € 2.442.813. Een belangrijk deel hiervan (€ 2.085.505) betrof het koersresultaat van met name de beleggingen in aandelen.

De kosten van Bodemzorg Limburg voor (aan derden uitbestede) beheeractiviteiten bedroegen € 144.692. Voor lonen, salarissen, sociale lasten en overhead werd € 341.562 uitgegeven. Uit de jaarrekening blijkt dat per 31 december 2014 van het financieel actief van € 23,4 mln. 35 % werd belegd in vastrentende waarden (AAA en AA) en liquiditeiten alsmede 65 % in overige vastrentende waarden en zakelijke waarden (aandelen). De op-

brengsten van vastrentende waarden en geld op de spaarrekeningen bedroegen niet meer dan 1%. Dit is veel lager dan de in de rekenrente gehanteerde 4,5%. Positief is dat de aandelen het goed hebben gedaan. De beurswaarde is in 2014 met € 2,1 mln. toegenomen. Ca. € 2 mln. daarvan is ongerealiseerd resultaat en derhalve slechts een resultaat op papier.

De bijdrage van de gemeenten voor het beheer van de zogenaamde Navoslocaties bedroeg € 280.657 (€ 0,25/inwoner/jaar).

Op basis van het onderzoek van Arcadis is een bedrag van € 1 mln. uit de bedrijfsopbrengsten toegevoegd aan de nazorgvoorziening voor het afdekken van niet voorziene risico's. Tevens is € 393.090 toegevoegd ter compensatie van de inflatie. Nadat deze toevoegingen aan de nazorgvoorziening zijn gedaan en verrekening heeft plaatsgevonden met de kosten resteert uit de opbrengsten nog een bedrag van € 500.155 dat is toegevoegd aan het eigen vermogen. Dit eigen vermogen van Bodemzorg Limburg fungeert als een soort buffer voor schommelingen in de waarde van de beleggingsportefeuille.

>> lees verder op pagina 3

Voorwoord directie

Dick Rootert

In 2015 is veel aandacht besteed aan de overdracht van een drietal locaties t.w. de Geliskensdijkweg te Venlo, de Sandersweg te Maastricht en de voormalige stort Wjlre te Gulpen-Wittem aan Bodemzorg Limburg. Verder is veel tijd besteed aan het vinden van een nieuwe huurder voor de locatie Zuringspeel en is door de Raad van Commissarissen een nieuw Beleggingsstatuut vastgesteld.

Eén van de opdrachten aan Bodemzorg Limburg is om stortplaatsen na sluiting ervan een nieuwe, bij voorkeur maatschappelijk verantwoorde, functie te geven. Dit soort locaties is in een aantal gevallen voorzien van een waterkerende

laag met daarop een drainagesysteem en een laag schone grond met beplanting. Doen we verder niets dan voegt zo'n locatie weinig toe aan de omgeving.

In overleg met de gemeenten waar onze locaties liggen wordt nagedacht over een zo nuttig mogelijk gebruik ervan. Omdat het een voormalige stortplaats betreft gelden diverse beperkingen ten aanzien van het gebruik. Dat neemt niet weg dat er nog diverse mogelijkheden zijn om te voorzien in de behoefte die er in de betreffende regio bestaat voor een specifiek gebruik ervan.

In 2015 is de locatie Sandersweg overgenomen van de Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM). Het betreft een stortplaats voor bedrijfsafval welke vlak bij de huidige Belvédèreberg ligt. Met de WOM zijn tegelijkertijd afspraken gemaakt voor natuurcompensatie op de Belvédère in verband met de ontwikkeling van het gebied Bosscherveld. De huidige Belvédèreberg leende zich daar uitstekend voor. Met Cridi Frissen van CNME hebben we een gesprek gevoerd over hun betrokkenheid bij de natuurcompensatie aldaar.

Het afgelopen jaar werden we plotseling geconfronteerd met het overlijden van de exploitant van de Golfhorst. Om de golfexploitatie toch draaiende te houden is er een interim directie benoemd en zijn we naarstig op zoek gegaan naar een nieuwe huurder van het complex. Dat was nog niet eenvoudig. Er dienden zich meerdere mogelijkheden aan, maar het duurde enige tijd voordat uiteindelijk de definitieve keuze kon worden bepaald. De huidige eigenaren en exploitanten van golfbaan De Swinkelsche te Someren hebben besloten om de komende 10 jaar ook de Golfbaan De Golfhorst te gaan exploiteren. Zij doen dit geheel voor eigen rekening en risico.

Er is in 2015 veel aan beheer en onderhoud van de Golfhorst gedaan om in elk geval voldoende golfers geïnteresseerd te houden in gebruik van deze baan. Zo is een fairway verplaatst die eerst steil de berg op liep en daardoor moeilijk begaanbaar was. Verder is een deel van de afvalberg voorzien van nieuwe drainages.

Het Beleggingsstatuut dateerde al weer van een aantal jaren geleden. In die tijd werden er nog redelijke rendementen gescoord op beleggingen in vastrentende waarden en bestond er een rotsvast vertrouwen in het beleggen van geld in Europese staats- en bankobligaties. Sinds de beurscrisis is er zeer veel veranderd. Denk maar eens aan beleggingen in landen als Spanje, Italië en Griekenland of beleggingen in banken die in het verleden hoge ratings hadden. Daar komt nog bij dat de rentestand ten opzichte van 10 jaar geleden extreem laag is en beleggingen in de meeste vastrentende waarden die betrouwbaar zijn zeer weinig rendement opleveren. Voor de beleggingsportefeuille van Bodemzorg Limburg betekent dit dat bij ongewijzigd beleid het risico aanwezig is dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de nazorg. Met het aangepaste Beleggingsstatuut hopen we het rendement te kunnen verbeteren en de risico's te kunnen beperken.

Deze nieuwsbrief wordt éénmaal per jaar uitgebracht.

Reacties zijn van harte welkom. Meer informatie over onze organisatie is te vinden op www.bodemzorglimburg.nl.

Bodemzorg Limburg wenst u een voorspoedig 2016!

>> **Benoeming commissaris**

De Raad van Commissarissen heeft aan de vergadering voorgesteld om dhr. Tindemans voor een nieuwe periode van 4 jaar te herbenoemen als commissaris. Hiermee stemt de vergadering unaniem in.

Onderzoek Arcadis

Er is in opdracht van Bodemzorg Limburg door Arcadis een onderzoek uitgevoerd naar het zogenaamde risicodeel in de nazorgvoorziening. De hoogte van deze voorziening wordt berekend aan de hand van een landelijk rekenmodel van Haskoning dat door alle provincies wordt gebruikt voor het vaststellen van de nazorgvoorziening. Deze berekening is enerzijds gebaseerd op concrete voorziene kosten gedurende een lange periode en anderzijds op onvoorziene risico's waarmee in het rekenmodel wel rekening wordt gehouden. Gedacht kan worden aan het ontstaan van lekkages in de afdichting of ongewenste verspreiding van verontreiniging.

In de huidige nazorgvoorziening wordt ervan uit gegaan dat slechts een beperkt deel van de vloeistofdichte bovenafdichting wordt vervangen, terwijl in het landelijke model nog uitgegaan

wordt van een integrale vervanging van deze afdichting na 75 jaar. Ook dat is een risico waarmee rekening dient te worden gehouden.

In de huidige nazorgvoorziening is rekening gehouden met een bedrag van € 5,2 mln. voor onvoorziene risico's. Uit de berekening van Arcadis blijkt dat dit bedrag € 6,2 mln. dient te bedragen. Op grond hiervan is een extra dotatie van € 1 mln. gedaan aan de nazorgvoorziening.

Aanpassing Beleggingsstatuut

Volgens het huidige Beleggingsstatuut van Bodemzorg Limburg wordt conform Wet Fido 42% van de portefeuille belegd in vastrentende waarden en maximaal 58% in aandelen. Op basis van onderzoek van Montesquieu is besloten om het Beleggingsstatuut zodanig aan te passen dat 1) er ook kan worden belegd in bedrijfsobligaties, 2) beleggingen buiten de Eurozone mogelijk zijn, en 3) er een beperkte mogelijkheid wordt gecreëerd om beleggingen met een A en BBB status op te nemen in de portefeuille. De bevoegdheid voor het vaststellen van het beleggingsstatuut ligt bij de Raad van Commissarissen. Voor meer informatie zie het artikel hierover in deze nieuwsbrief.

Nazorg gesloten stortplaatsen bij de gemeente Sittard-Geleen

In de meeste gemeenten liggen voormalige stortplaatsen die (nog) niet zijn overgedragen aan Bodemzorg Limburg. Voor deze locaties is doorgaans geen specifiek beheer nodig en dan is er ook geen reden om Bodemzorg Limburg hiervoor in te schakelen. Eén van die gemeenten is Sittard-Geleen. Aan wethouder Leon Geilen hebben we gevraagd hoe zijn gemeente dit soort locaties aanpakt.

In de gemeente Sittard-Geleen liggen diverse voormalige stortplaatsen die niet beheerd worden door Bodemzorg Limburg. De Provincie is in onze gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van onderzoeken en het vaststellen van eventuele nazorg. In het verleden is in opdracht van de Provincie gefaseerd onderzoek gedaan naar voormalige stortplaatsen binnen de gemeente. Dat onderzoek bestond uit een verkennend onderzoek stortplaatsen, bureaustudie grondwater en een afdeklaagonderzoek. Bij de meeste stortplaatsen bleek na onderzoek geen risico aanwezig te zijn. Momenteel onderzoekt de Provincie nog een aantal stortplaatsen om te bekijken of er sprake is van verspreidingsrisico's naar het grondwater en ecologische risico's. Deze onderzoeken zijn in volle gang.

Een concreet voorbeeld van een locatie waar maatregelen nodig zijn in verband met een verontreiniging, is het voormalige voetbalterrein van VV Stadbroek in Sittard. De stortplaats in dit gebied is in 1948 gesloten en het organische materiaal dat voor die tijd is gestort, is inmiddels allemaal vergaan. Er is dus geen vervuiling zichtbaar, maar uit rapporten blijkt dat de grond wel

degelijk verontreinigd is en daardoor niet geschikt voor (intensief) gebruik. Om de voetbalvelden te onderhouden is jarenlang grond aangebracht. Toch blijkt de afdeklaag niet voldoende om intensief gebruik toe te staan. Inmiddels ligt er een saneringsplan dat nog moet worden goedgekeurd door de Provincie, waarbij het terrein wordt opgehoogd met schone grond uit verschillende rioolprojecten binnen onze gemeente. Vervolgens wordt op deze plek een speeltuin gerealiseerd.

Het beheren van locaties met bodemverontreiniging is een specialisme. Dat een voormalige stortplaats toevallig op het grondgebied van een gemeente ligt, betekent niet dat een gemeente hier alleen voor moet zorgen. Het is een collectieve verantwoordelijkheid van alle gemeenten. Bodemzorg Limburg heeft alle kennis in huis en is de juiste partij voor het beheer van meer complexe verontreinigde situaties.

Oude Stort Wijlre naar Bodemzorg

Het beheer van de voormalige stort in Wijlre is door de gemeente Gulpen-Witten overgedragen aan Bodemzorg Limburg. Zij beheren voor ruim dertig gemeenten in de Provincie gesloten stortplaatsen. "Die organisatie is gespecialiseerd in dat werk en weet beter dan wij wat daar allemaal bij komt kijken", zegt wethouder Piet Franssen.

Op het terrein achter de visvijver bij kasteel Wijlre is vroeger huisvuil gestort. De stortplaats is in 1971 gesloten en daarna ingericht als picknickplaats, bos en weiland. Ook de tennisbanen liggen op de vroegere stort.

Bron: Artikel Dagblad De Limburger/Limburgs Dagblad

Kasteel Wijlreweg

Op 23 november 2015 is met de gemeente Gulpen-Wittem een overeenkomst getekend voor overname van eigendom en nazorg van de voormalige stortplaats aan de Kasteel Wijlreweg te Stokhem/Wijlre.

Het betreft een voormalige huisvuilstortplaats ter grootte van circa 3 hectare waar de voormalige gemeenten Wijlre en Valkenburg aan de Geul in de periode 1955 tot 1971 voornamelijk huishoudelijk afval hebben gestort. Het betrof een van nature lager gelegen moerassig gebied. De dikte van het afvalpakket bedraagt 2,5 meter. Nadat het storten is beëindigd is de locatie voorzien van een deklaag van grond met een dikte van 0,20-1.00 meter.

De locatie is momenteel in gebruik als weiland, picknickplaats/ bos en tennisvelden. De voormalige stortplaats wordt grotendeels omringd door sloten. In de nabije omgeving ligt de visvijver van kasteel Wijlre van de hengelsportvereniging "De Springende Beekforel" waar op forel en witvis kan worden gevestigd.

Rondom de locatie staat een aantal peilbuizen waarmee de kwaliteit van het grondwater gecontroleerd kan worden. Zowel in 2010 als in 2015 is de kwaliteit van het grondwater onderzocht. Zowel bovenstrooms als benedenstrooms wordt een lichte verontreiniging met enkele zware metalen gemeten.

Door deze overname wordt Bodemzorg Limburg verantwoordelijk voor het beheer. Dit betekent dat in de toekomst regelmatig de grondwaterkwaliteit en de dikte van de bovenlaag van het terrein zullen worden gecontroleerd. Niet alleen de gemeente, maar ook de nabij gelegen visvereniging en de Brand brouwerij zullen regelmatig worden geïnformeerd over de resultaten van het onderzoek.

Wambachgroeve Tegelen

Attero heeft bij Bodemzorg Limburg het verzoek neergelegd om het eigendom en de nazorg van de gesloten stortplaats Wambachgroeve over te nemen. In deze in de voormalige gemeente Tegelen gelegen groeve is tussen 1960 en 1975 klei gewonnen. Daarna is in deze 14 ha grootte groeve voornamelijk bedrijfsafval verwerkt. De locatie is voorzien van een vloeistofdichte bovenafdichting en verkeert nu in de zogenaamde nazorgfase.

Het specifieke van deze locatie is dat deze dicht tegen de Duitse grens ligt en in een zogenaamde steilrand van een hoger gebied richting de Maasvallei. Met name de afvoer van het grondwater uit het Duitse gebied vraagt speciale aandacht. Tot nu toe zorgt een pompsysteem ervoor dat dit water niet in de stortplaats terecht komt. Gezocht wordt naar een betere oplossing.

Verwacht wordt dat de overdracht begin 2016 plaatsvindt.

Overname Sandersweg Maastricht

In 2015 heeft Bodemzorg Limburg de voormalige stortplaats Sandersweg, gelegen op de percelen van de gemeente Oud Vroenhoven, overgenomen van de Wijkontwikkelingsmaatschappij Belvédère (WOM). Het betreft een locatie waar in het verleden met name bedrijfsafval is verwerkt. Daarbij kan met name gedacht worden aan afvalstoffen uit de keramische industrie.

De locatie ligt in het zogenaamde gebied Bosscherveld dat door Maastricht wordt ontwikkeld tot een nieuw hoogwaardig bedrijventerrein. Voor de ontsluiting van dit bedrijventerrein zal een weg worden aangelegd over deze gesloten stortplaats. Bij de overdracht van deze locatie heeft de WOM daarvoor een eeuwigdurend recht van opstal gekregen.

Bij de ontwikkeling van het gebied Bosscherveld dient de gemeente voor natuurcompensatie te zorgen. Deze vindt zowel plaats op een deel van de locatie Sandersweg alsmede op de bij Bodemzorg Limburg in beheer zijnde locatie Belvédère. Elders in de nieuwsbrief vindt u daarover meer informatie.

Uitzichtpunt Beukenberg

In 2015 is een begin gemaakt met het aanleggen van een uitzichtpunt op de voormalige stortplaats Beukenberg. Hiertoe zijn in 2014 bij de gemeente Schinnen de benodigde vergunningen aangevraagd.

Door het aanbrengen van grond tot een hoogte van 8 tot 10 meter ontstaat een prachtig uitzicht op de omgeving. Bovenop het uitzichtpunt zal een omgevingskaart worden geplaatst.

Met IVN wordt bekeken welke zaadmengsels het beste kunnen worden ingezaaid op de hellingen van het uitzichtpunt.

Het is de bedoeling om een deel van de wandelroutes in deze omgeving aan te sluiten op de Beukenberg.

Nieuwe exploitant golfbaan De Golfhorst

Bodemzorg Limburg is eigenaar van de voormalige stortplaats Zuringspeel en enkele daaraan aansluitende percelen. Deze locatie is als golfbaan al vele jaren in gebruik. Door het overlijden van de exploitant in 2015 is intensief gezocht naar een nieuwe exploitant voor de golfbaan. In november 2015 is voor een periode van 10 jaar vanaf januari 2016 een nieuw huurcontract met de Gebroeders Swinkels gesloten. Om de bespeelbaarheid van de Golfhorst te verbeteren zijn in 2015 diverse werkzaamheden uitgevoerd, zoals de aanleg van drainages om de waterafvoer te verbeteren.

Exploitant

Al een aantal jaren was Eric van den Munckhof eigenaar van Golfcomplex De Golfhorst BV, dat een huurovereenkomst had gesloten met Bodemzorg Limburg. In 2013 hebben wij nog enkele percelen aansluitend aan de Zuringspeel aangekocht met het oog op meer continuïteit bij het gebruik van Zuringspeel als golfbaan. In Nederland gebeurt het vaker dat een voormalige stortplaats wordt ingericht en gebruikt als golfbaan. Voorbeelden zijn het Naarderbos en De Gulbergen. Voordeel is dat door een zorgvuldig beheer van de golfbaan tevens de gesloten stortplaats goed wordt onderhouden. Een bezwaar is vaak dat er op de stortplaats taluds zijn aangelegd die moeilijk te gebruiken zijn.

Door het overlijden van Eric van den Munckhof in februari van 2015 ontstond het probleem dat er geen exploitant meer aanwezig was op de Golfhorst. In het belang van de leden van de Golfvereniging Golfhorst is een interim directeur aangesteld en in 2015 gezocht naar een nieuwe exploitant. In november is een nieuwe huurovereenkomst getekend met de Gebroeders Swinkels welke sinds 2013 een golfbaan exploiteren in Someren. Het contract heeft een looptijd van 10 jaar en het is de bedoeling dat de nieuwe exploitant ervoor zorgt dat de baan goed wordt beheerd.

Talud hole 5

Van de golfbaan was met name hole 5 zeer moeilijk te bespelen, omdat de golfbaan hier steil omhoog de afvalberg op loopt. In overleg met alle betrokkenen is ervoor gekozen de baan hier enigszins te verleggen, met een minder steil talud. Daarvoor moest

een nieuwe green op hole 5 worden aangelegd. Voor het afvlakken van het steile talud is grond van klasse Industrie aangevoerd. Deze werkzaamheden zijn in april uitgevoerd en de verwachting is dat deze hole vanaf 2016 te gebruiken is.

Drainagewerkzaamheden

Het is gebruikelijk dat bij de afwerking van stortplaatsen de bovenafdichting zodanig wordt aangelegd dat het overtollige regenwater snel kan worden afgevoerd naar de ringsloten. Door ongelijkmatige zettingen blijkt dat in de loop der jaren de afvoer van het regenwater stagneert. Om dit te verbeteren is op de Zuringspeel op een aantal plaatsen de drainage aangepast. Dit heeft zowel voordelen voor de nazorg als voor de mensen die gebruik maken van de golfbaan. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door SBA. In de herfst van dit jaar heeft deze verbetering van de afwatering reeds zeer goed gefunctioneerd. Wellicht dat de komende jaren op meer plaatsen geïnvesteerd gaat worden in een verbetering van de drainage. Dit kan in de toekomst betekenen dat een vervanging van een deel van de bovenafdichting niet meer nodig is.

Zonnepanelen

Op één van de daken van de loodsen zijn in opdracht van Bodemzorg Limburg 220 zonnepanelen geplaatst. Het stroomverbruik op een stortplaats voor de onttrekking van het stortgas is nog altijd aanzienlijk. In 2015 is voor 45.000 kWh stroom opgewekt. Hiervan is ca. 30.000 kWh op de locatie gebruikt.

Gesprek met de voorzitter van de Raad van Commissarissen

Wim Hazeu is in mei 2014 benoemd als (nieuwe) voorzitter van de Raad van Commissarissen van Bodemzorg Limburg. We hebben hem voor deze nieuwsbrief gevraagd terug te kijken op de eerste anderhalf jaar in deze functie.

Had je voor het aannemen van deze functie al enige kennis over het werk van Bodemzorg Limburg?

"Als echodroloog ben ik goed bekend met de materie en verder heb ik als wethouder van Maastricht diverse malen de Algemene Vergadering van Nazorg Limburg BV bezocht en heb ik samen met de toenmalige voorzitter, Bert Janssen, een aantal gesprekken gevoerd met destijds gedeputeerde Bert Kersten over mogelijke samenwerking tussen Bodemzorg Limburg en de Provincie bij de nazorgprojecten in Limburg. Ook in de dossiers waarvoor ik in Maastricht verantwoordelijk was kwam ik regelmatig het beheer van bodem en grondwater tegen".

Wat zie je als belangrijkste taken voor Bodemzorg Limburg?

"De primaire taak van Bodemzorg Limburg is om op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde wijze gesloten stortplaatsen van afvalstoffen te beheren. Daarnaast dient de financiële voorziening die daarvoor is opgebouwd op de juiste manier te worden beheerd. Het is de bedoeling dat de risico's van locaties die onder beheer zijn goed worden ingeschat en dat de nazorgvoorziening optimaal wordt afgestemd op de kosten van zowel dagelijks beheer als de risico's. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op de uitvoering daarvan".

Op welke wijze worden de kosten van de nazorgvoorziening bepaald?

"Bij elke overname van een locatie wordt onafhankelijk vastgesteld wat zowel de kosten van het dagelijks beheer als de risico's zijn van een desbetreffende locatie. Er is een landelijk rekenmodel dat wordt toegepast en doorgaans laat Bodemzorg Limburg een onafhankelijk bureau de berekening controleren die door de interne organisatie is gemaakt. In 2015 is door Arcadis opnieuw een berekening gemaakt van de risico's die verbonden zijn aan de nazorglocaties. Uit dat onderzoek kwam naar voren dat met name voor niet voorziene risico's het verstandig was om de nazorgvoorziening iets op te hogen. Vervolgens heeft onze

accountant, Deloitte, die berekening geverifieerd en uiteindelijk is op voorstel van de directie daarover door de Raad van Commissarissen een besluit genomen. Hoewel je natuurlijk nooit exact weet of de risico's die benoemd zijn zullen optreden en in welke mate, denk ik dat we deze op een zeer verantwoorde wijze calculeren. Een groot voordeel voor het beheer van meerdere locaties is dat de risico's nooit tegelijk op alle locaties zullen optreden. We voeren elke 10 jaar een evaluatie uit om te zien of de kosten die in de praktijk worden gemaakt overeenstemmen met de prognoses".

Worden de locaties gecontroleerd op mogelijke verspreiding van verontreiniging?

"Of een ingeschat risico ook daadwerkelijk tot extra kosten leidt wordt bepaald op basis van de monitoring die regelmatig wordt uitgevoerd rondom alle locaties. Aan de hand daarvan kan men zien of zich een bepaalde verontreiniging verspreidt en of het wenselijk is om maatregelen te nemen. Op verzoek van de Raad van Commissarissen heeft de directie in 2014 alle monitoringgegevens opnieuw laten beoordelen door een onafhankelijk bureau. In algemene zin wordt geconcludeerd dat voor geen van de stortplaatsen geldt dat er sprake is van

een verontrustende situatie met mogelijk een noodzaak tot forse investeringen in bodembeschermende voorzieningen of corrigerende (sanerings)maatregelen. Afgesproken is om de analysepakketten af te stemmen op de in de evaluatie genoemde metingen.

Bodemzorg Limburg heeft een voorziening van ca. € 20 mln.

Hoe controleert de Raad van Commissarissen dat deze voorziening op de juiste wijze wordt beheerd?

“De directie heeft het beheer van deze voorziening uitbesteed aan een betrouwbare vermogensbeheerder. In dit geval is dat Rabo Institutioneel Vermogensbeheer. Er is door de Raad van Commissarissen een kader gesteld waarbinnen het beheer dient plaats te vinden, het zogenaamde Beleggingsstatuut. Dit statuut wordt niet vastgesteld door de directie maar door de Raad van Commissarissen. Op haar beurt heeft deze een onderzoek laten uitvoeren door Montesquieu om tot een zo verantwoord mogelijk beheer te komen van de nazorgvoorziening”.

Overheden dienen zich in het algemeen te conformeren aan Wet Fido.

Hoe zit dat bij Bodemzorg Limburg?

“Ook Bodemzorg Limburg houdt terdege rekening met de uitgangspunten van Wet Fido. Formeel is deze wetgeving niet van toepassing op onze organisatie, maar omdat de aandeelhouders alle gemeenten in Limburg zijn willen we daar niet teveel van afwijken. In Wet Fido is vastgelegd dat nazorgorganisaties ten minste 42% van de beleggingen moeten doen in veilige producten zoals obligaties of geld op spaarrekeningen. Daarnaast mag niet meer dan 58% worden belegd in aandelen. Wat betreft de obligaties is in Wet Fido bepaald dat deze moeten worden belegd in met name bank- en staatobligaties in de Eurozone met daaraan toegevoegd een bepaalde rating. Op basis van het onderzoek van Montesquieu heeft de Raad van Commissarissen besloten om op dit punt in zeer beperkte mate af te wijken van Wet Fido. Ik heb gemerkt dat in de Algemene Vergadering dit punt enige discussie opleverde, maar het alternatief om de aandeelhouders te vragen nu geld bij te storten in de nazorgvoorziening was niet aantrekkelijk. De lage opbrengsten van met name de vastrentende waarden noopten de Raad van

Commissarissen om na advies van Montesquieu te zoeken naar een iets aangepaste, maar wel betrouwbare beleggingsstrategie.

Zijn er het laatste 1,5 jaar bijzondere aandachtspunten geweest op de locaties die in beheer zijn van Bodemzorg Limburg?

“We hebben de nodige zorgen gehad met betrekking tot de Zuringspeel. Deze locatie werd beheerd door Golfcomplex De Golfhorst BV en door het overlijden van de eigenaar daarvan liepen we tegen een aantal serieuze problemen aan. Elders in deze nieuwsbrief staat daarover meer en ik kan concluderen blij te zijn met de nieuwe huurovereenkomst die gesloten is tussen Bodemzorg Limburg en de nieuwe BV van de Gebr. Swinkels”.

Zijn er het komend jaar punten die bijzondere aandacht vragen?

“Wat ik graag zou zien is dat er meer samenwerking komt met de Provincie met betrekking tot de nazorg van zowel onze locaties als die van de Provincie. Mijns inziens liggen er ten aanzien van de uitvoering van nazorgactiviteiten door ons beider organisaties wederzijds kansen om tot meer synergie te komen. Ik hoop in 2016 daarover een goed gesprek te kunnen hebben met Gedeputeerde Staten”.

Op welke wijze blijven de aandeelhouders, zijnde de gemeenten in Limburg, voldoende betrokken?

“Dat is inderdaad een punt van aandacht. De praktijk laat zien dat, indien Bodemzorg Limburg haar werk goed verricht, dit dossier begrijpelijkerwijs bij de gemeenten minder prioriteit vraagt en dat in die situatie ook de betrokkenheid van de gemeenten bij ons werk bescheiden is. We begrijpen dat ons werk een specifiek specialisme is waar de samenleving niet dagelijks bij stil staat. Eenmaal per jaar worden de belangrijkste besluiten met de aandeelhouders gedeeld in de Algemene Vergadering. Indien zich specifieke aandachtspunten aandienen zullen we daar een kleine commissie van vertegenwoordigers van de gemeenten voor samenstellen. Verder vind ik het van belang om regelmatig onze aandeelhouders te informeren”.

De redactie

CNME Maastricht en regio

Het Centrum voor Natuur en Milieu Educatie (CNME) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de inrichting van de natuurcompensatie op de Belvédère. Door de verplaatsing van de Noorderbrug en de herinrichting van het bedrijventerrein Bosscherveld zocht de gemeente Maastricht naar compensatie voor de aantasting van de natuur. De voormalige stortplaats Belvédère leende zich uitstekend voor dit doel. In opdracht van de gemeente Maastricht is door Arcadis een plan gemaakt waaraan CNME zowel bij het opstellen ervan als bij de uitvoering een deskundige inbreng heeft gehad.

Met Cridi Frissen, coördinator ecologisch beheer en verantwoordelijk voor het beheer van natuurgebieden door CNME, hebben we een gesprek in hun kantoor van de voormalige brandweerkazerne in Maastricht. Zij heeft de opleiding natuurwetenschappelijke milieukunde aan de Radboud Universiteit in Nijmegen gevolgd. Via Geonius, Adviesbureau CSO Lieveense en de Provincie Limburg is zij terecht gekomen bij het CNME. Daar voelt zij zich al 14 jaar uitstekend thuis.

Kun je iets meer vertellen over het natuurcompensatieplan?

“Er is voor het Belvédèregebied een veel groter plan gemaakt dan uitsluitend de natuurcompensatie op de voormalige stortplaats, het zogenaamde groene raamwerk. CNME is ook volop betrokken bij de plannen voor herinrichting van de omgeving van de Lage Fronten. Hier liggen nog oude vestingmuren met veel groen erom heen. Zo’n 200 jaar geleden werd dit vestingencomplex gebruikt als bescherming van de burgers tegen Franse bezetters. Nu is dit gebied deels verwaarloosd en krijgt de komende jaren een forse upgrading. Verder is in het plan meegenomen dat het Frontenpark via natuurontwikkeling langs de nieuwe Belvédèrelaan wordt verbonden met de natuur op zowel de stortplaats

Belvédère als de daar eveneens liggende stortplaats aan de Sandersweg. Er worden o.a. ecotunnels, schanskorven en puinrillen door het hele gebied aangelegd. Op deze manier moet er een uniek aaneengesloten leefgebied voor o.a. de muurhagedis en hazelworm ontstaan”.

Wat is er zo bijzonder aan het plan van deze natuurcompensatie op de Belvédèreberg?

“De muurhagedis is in Nederland zeer zeldzaam. En juist in het Belvédèregebied wordt deze volop aangetroffen. De hazelworm kent ook bijzonder hoge dichtheden in het Belvédèregebied. Verder vind je in het gebied de vos, de das en verschillende vleermuissoorten. Op de Belvédèreberg is nu een uniek nieuw leefgebied aangelegd met o.a. speciaal ontworpen schanskorven met bakstenen misbaksels en aarden taluds, waarin de muurhagedissen uitstekend kunnen gedijen. Voor de hazelworm zijn volop nieuwe takkenrillen aangelegd en bosschages aangeplant waarin deze zich kunnen verschuilen en verplaatsen”.

Hoe zijn jullie te werk gegaan bij de verplaatsing van deze dieren?

“We konden niets anders doen dan ze ook daadwerkelijk te

Nieuw mandaat vermogensbeheer

Voor de nazorgkosten van gesloten stortplaatsen dient een voorziening te worden opgebouwd welke toereikend is om gedurende een lange periode alle kosten te dekken van de nazorg van een gesloten stortplaats. Tot nu toe heeft Bodemzorg Limburg zich geconformeerd aan Wet Fido. Gelet op het zeer laag rendement van overheidsobligaties in de Eurozone en de lage rente op spaarrekeningen is besloten om de mogelijkheden te onderzoeken voor aanpassing van het mandaat voor het beheer van deze nazorgvoorziening. Na een onderzoek door Montesquieu is besloten de uitgangspunten van Wet Fido te handhaven, maar kleine wijzigingen toe te staan die meer ruimte bieden voor spreiding in de portefeuille, waarmee tevens wordt bereikt dat risico's worden gereduceerd.

In Nederland is in 1996 wetgeving gemaakt op basis waarvan zeker wordt gesteld dat na sluiting van stortplaatsen voor afvalstoffen de aangebrachte voorzieningen worden in stand gehouden en adequaat beheerd. De kosten voor deze zogenaamde nazorg zijn voor rekening van de exploitant van de stortplaats. Dit betekent dat deze, voordat tot sluiting wordt overgegaan, voldoende financiële middelen ter beschikking stelt

voor de nazorg. Zowel de provincies in Nederland als een aantal nazorgorganisaties hebben daarvoor elk een nazorgvoorziening opgebouwd waarin de gelden zijn ondergebracht voor de nazorg van dit soort locaties. Hiermee wordt verzekerd dat de kosten voor de nazorg voor rekening komen van de oorspronkelijke gebruiker van de stortvoorziening.

In Limburg beheert Bodemzorg Limburg 10 gesloten stortplaatsen, waarvan de kosten gedekt worden uit een nazorgvoorziening welke eind 2014 € 21 mln. bedroeg. De opbrengst uit deze voorziening wordt jaarlijks gebruikt om enerzijds de operationele kosten te dekken en anderzijds de voorziening aan te passen aan de inflatie (gemiddeld 2%/jaar). In de landelijke regelgeving wordt uitgegaan van een gemiddeld rendement van 5%, over een langere periode.

Wet Fido is van toepassing op het beheer van financiële middelen van openbare lichamen, zoals provincies, gemeenten en waterschappen. Deze wetgeving is niet van toepassing op organisaties zoals Bodemzorg Limburg. In het verleden is besloten om de regels van Wet Fido wel zoveel mogelijk toe te passen omdat aandeelhouders de gemeenten in Limburg zijn waarop

deze wetgeving wel van toepassing is. Voor nazorgorganisaties is in Wet Fido vastgelegd dat tenminste 42% van de nazorgvoorziening dient te worden belegd in producten waarvan de hoofdsom gegarandeerd is, zoals in vastrentende waarden, als spaargelden en in liquiditeiten. Volgens Wet Fido dienen de vastrentende waarden te beschikken over een rating van AAA of AA en te worden belegd in de Eurozone.

Sinds de economische crisis zien we dat met name de vastrentende waarden in de Eurozone die voldoen aan Wet Fido nauwelijks meer opbrengen dan 1 tot 1,5% per jaar. De opbrengst hiervan blijft derhalve sterk achter bij het noodzakelijke rendement van ca. 5%. Overigens zien we dat pensioenfondsen de laatste jaren een vergelijkbaar probleem hebben. Verder kan worden opgemerkt dat het kopen van Staatsobligaties in de Eurozone de afgelopen jaren ook risicovol is geweest (denk aan Griekenland, Spanje enz.).

Het beheer van de beleggingsportefeuille van Bodemzorg Limburg is in handen gegeven van Rabo Institutioneel Vermogensbeheer. Met hun deskundigheid zorgen zij ervoor dat de juiste beslissingen worden genomen. Zij dienen te opereren binnen het door de Raad van Commissarissen vastgestelde Beleggingsstatuut. Jaarlijks wordt door Montesquieu getoetst of de uitvoering van het beleid heeft plaatsgehad binnen het kader van dit statuut.

In 2014 heeft deze organisatie voor Bodemzorg Limburg een evaluatie uitgevoerd van het tot dan toe gevoerde beleid met de aantekening dat niet afgeweken kon worden van het in Wet Fido vastgestelde percentage van maximaal 58% belegging in aandelen en 42% in vastrentende waarden of op een spaarrekening. Montesquieu heeft de volgende voorstellen gedaan: 1) anders dan in bankobligaties ook beleggen in bedrijfsobligaties, 2) beleggen van obligaties ook buiten de Eurozone, 3) in beperkte mate te beleggen in obligaties met een kredietrating van A en BBB. Het beleggen in bedrijfsobligaties en buiten de Eurozone heeft een positief effect op het resultaat en op het risico; het beleggen in obligaties met een kredietrating A en BBB heeft een positief effect op het

resultaat en zorgt voor een lichte verhoging van het risicoprofiel. Obligaties met deze rating worden in de beleggingswereld nog als zeer kredietwaardig beschouwd. Behalve op deze punten heeft Montesquieu ook een oordeel gegeven over de omvang van de aandelenfondsen, de exposure naar de Rabobank (vermogensbeheerder voor Nazorg Limburg BV), uitgangspunten voor verantwoord beleggen en de vaststelling van procedures van het beleggingsbeleid.

Het Beleggingsstatuut is aangepast op basis van dit advies van Montesquieu. In de Aandeelhoudersvergadering van 13 mei 2015 heeft de Raad van Commissarissen een toelichting gegeven op de wijziging van het beleggingsstatuut.

De 'reptielenberg' van Maastricht

De Belvédèreberg heeft recent nieuwe bewoners gekregen. Door de ontwikkeling van het gebied Bosscherveld zocht de gemeente Maastricht natuurcompensatie voor op dit moment in dat gebied aanwezige hazelwormen, muurhagedissen, salamanders en vleermuizen. Met hulp van CNME zijn diverse dieren gevangen en de eersten zijn op 10 juni jl. vrijgelaten door wethouder Gerdo van Grootheest.

De Belvédère groeve is ooit ontstaan door de winning van klei en grind en later volgestort met afvalstoffen. Inmiddels is deze bijna veertig meter hoge 'berg', getransformeerd tot een fraai natuurgebied. Lopend op deze berg heeft men een panoramisch uitzicht over de stad, Belvédère dus.

Tot nog toe fungeert dit gebied als pleisterplaats voor schaarse recreanten, een enkele das, de nodige vleermuizen, wat Gallowayrunderen en hele konvooien trek- en weidevogels. Maar daar komt verandering in. Graslandrijke hellingen hebben deze zomer vele honderden nieuwe bewoners: van hazelwormen tot muurhagedissen en van rugstreppadden tot alpenwatersalamanders. Het zijn stuk voor stuk zeldzame diersoorten en zonder uitzondering beschermd. Zwaar beschermd zelfs, volgens ecoloog Klasberg van Arcadis. Het gerenommeerde adviesbureau is door de gemeente Maastricht ingeschakeld bij de grootscheepse herontwikkeling van het Belvédèregebied, de huidige benaming van het noordwestelijke deel van de stad.

Wethouder Gerdo van Grootheest heeft onder grote publieke belangstelling op de berg zijn eerste hazelworm cadeau gegeven. Het beestje gaat voortaan door het leven als Keesje van Maastricht. Spontaan bedacht door de 6-jarige Ollie Verweij.

Bron: Artikel Dagblad De Limburger/Limburs Dagblad

Zandberg Mook

Op zondag 20 september jl. werd de 4e editie van Groesbeeks Gruwelijkste verreden.

Groesbeeks Gruwelijkste is een ATB tocht van 50, 70 of 90 kilometer door het prachtige bos rondom Groesbeek en het Reichswald. Een sportieve tocht waarbij de opbrengst van het inschrijfgeld ten goede komt aan onderzoek naar een medicijn tegen stofwisselingsziekten. ROAd4energy is opgericht door de ouders en vrienden van Robbe Alsemgeest, die helaas op 17 juni 2011 op 3-jarige leeftijd is overleden als gevolg een energiestofwisselingsziekte.

Bijzonder was dat dit jaar een deel van het parcours over De Zandberg liep. De 1.500 deelnemers werden getrakteerd op een pittige klim en een mooie afdaling over de voormalige stortplaats.

De organisatie kan zeer tevreden terugkijken op een prachtige dag. Enthousiaste deelnemers, betrokken vrijwilligers en sponsors maakten deze dag tot een succes. Burgemeester Slinkman maakte bekend dat de opbrengst van Groesbeeks Gruwelijkste 2015 maar liefst € 57.500 bedroeg.

Connie Sinteur Fotografie

De locatie Heidekamppark (voormalige gipsdeponie) is in 2014 opengesteld voor publiek.

Om verbindingen met de omgeving tot stand te brengen is in opdracht van de gemeente Stein een loopbrug aangelegd. Nu kun je vanaf het Van der Valk Restaurant rechtstreeks deze locatie bereiken.

De voormalige stortplaats Langen Akker ligt in Berg en Terblijt, gemeente Valkenburg aan de Geul.

Aan de bovenzijde van de foto zien we de bebouwing van Berg en Terblijt. Tussen de bebouwing en de locatie is nog net de algemene begraafplaats zichtbaar. Begrazing vindt plaats door Galloway runderen van Stichting Het Limburgs Landschap.

Bodemzorg Limburg

Bodemzorg Limburg

Europalaan 24
6199 AB Maastricht Airport
T 043 - 350 96 96
F 043 - 350 96 97

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Bodemzorg Limburg en verschijnt éénmaal per jaar.

Redactie-adres:

Europalaan 24,
6199 AB Maastricht Airport
e-mail: ggoossen@bodemzorglimburg.nl

Met dank aan:

Wethouder L. Geilen
C. Frissen

(Eind)redactie: Bodemzorg Limburg
Lay out: Lydia Grafisch en Meer

Wijzigingen in uw adresgegevens kunt u doorgeven aan Bodemzorg Limburg, Geertje Goossen, via telefoonnummer (043) 350 96 96 of ggoossen@bodemzorglimburg.nl.

Voor meer informatie kunt u ook terecht op www.bodemzorglimburg.nl.